

[www.Celvezi.lv](http://www.Celvezi.lv)

**Eiropa – IGAUNIJA – PĒRNAVAS APRINĀIS**

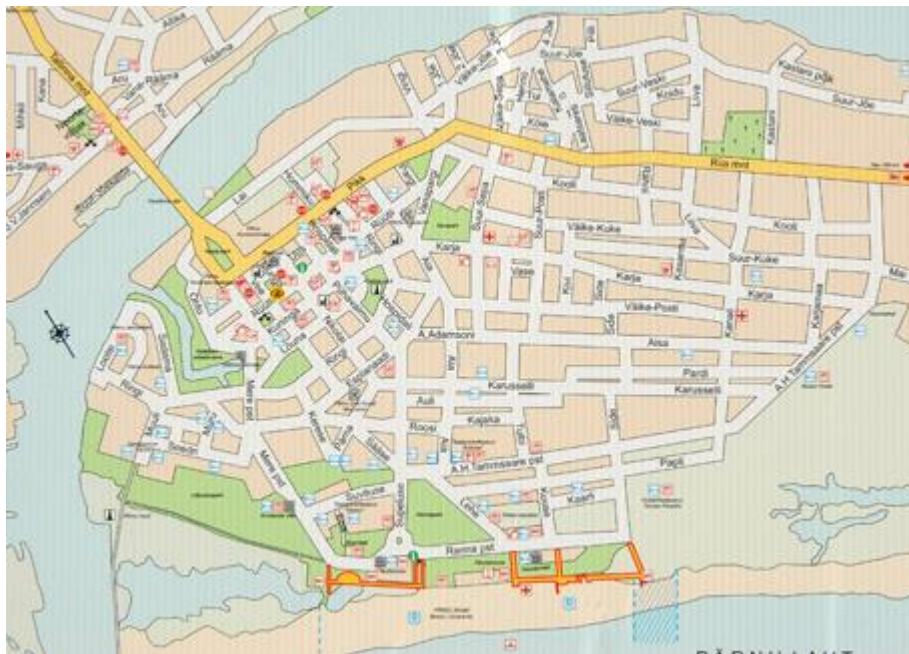
# **PĒRNAVA**

CEĻVEDIS PA PILSĒTU

Celveja versija 08.07.2019.

Visi [www.Celvezi.lv](http://www.Celvezi.lv) lejupielādējamie faili (.pdf) ir A4 formātā,  
lai tos ir ērti izdrukāt un ņemt līdzi ceļā.  
Vai arī ceļojuma laikā tos var lasīt planšētdatorā / viedtālrunī.

<http://www.pbase.com/bmcmorrow/image/81670766>



<b><u>PĒRNAVA (Pärnu)</u></b> .....	<b>3</b>
<b><i>Pērnavas apskate</i></b> .....	<b>5</b>
<b><i>Vecpilsēta</i></b> .....	<b>5</b>
Endlas biedrības nama piemineklis.....	5
Igaunijas Republikas neatkarības pasludināšanas piemiņas zīme.....	6
Pērnavas autoosta ( <i>Pärnu bussijaam</i> ) .....	6
Šaursliežu sastāvs .....	6
Sarkanais tornis ( <i>Punane torn</i> ) .....	7
<i>Seegi Maja</i> (viesnīca St. Peterburg).....	7
Heno un Steinera nami .....	7
Marijas Magdalēnas ģilde.....	8
Bijusī Mazā ģilde .....	8
Pērnavas Pilsoņu Māja.....	8
Rātsnams.....	8
Sv.Katrīnas pareizticīgo baznīca.....	9
Tallinas vārti ( <i>Tallinna vārav</i> ).....	10
Sv.Elizabetes baznīca ( <i>Eliisabeti kirik</i> ).....	10
Pulvera noliktava un vingrošanas zāle.....	11
Lidijas Koidulas piemineklis .....	11
Pērnavas Apustuliskā pareizticīgo baznīca .....	11
<b><i>Ārpus vecpilsētas</i></b> .....	<b>12</b>
Krasta parks ( <i>Ranna park</i> ) .....	12
Akvaparks <i>Tervise Paradiis</i> .....	13
<b><i>Starp Vecpilsētu un Pērnasvas upi</i></b> .....	<b>14</b>
Gustava Faberžē piemineklis .....	14

## PĒRNAVA (*Pärnu*)

➤ <http://www.parnu.ee/>

Rīga 175 km, robeža 65 km, Tallina 130 km

Pērnavā ir piektā lielākā Igaunijas pilsēta (43,5 tk. iedz., platība 30,7 km<sup>2</sup>), apriņķa centrs. Tā atrodas pie Pērnavas upes ietekas Baltijas jūras Pērnavas līcī. Pilsētas robežās **Pērnavas upes** platums sasniedz 200 m. (Upes vāciskais nosaukums bija *Embekke*).

Par Pērnavas dibināšanas gadu pieņemts uzskatīt 1251.g., kad bīskaps te uzbūvēja mūra pili. Pilsēta izveidojusies no divām apdzīvotām vietām, kas atradās upes pretējos krastos: labajā krastā bija **Vecā Pērnavā** – Sāres-Lēnes bīskapijas īpašums, bet kreisajā krastā drusku vēlāk izauga **Jaunā Pērnavā**, kas piederēja Livonijas ordenim. Viduslaikos pilsēta bijusi Hanzas savienībā.

Mūsdienās Pērnavā ar smilšaino pludmali un daudzajās atpūtas un ārstniecības iestādēm ir viens no galvenajiem Igaunijas kūrortiem, tā tiek saukta par "Igaunijas vasaras galvaspilsētu". Vasaras laikā to apmeklē vismaz 400 tk. tūristu un atpūtnieku. Pilsētā darbojas vairāk nekā 60 naktsmājas piedāvājoši uzņēmumi, un gultasvietas pietiek vairāk nekā 3600 ciemiņiem. Vasarā pilsētā notiek ļoti daudz kultūras pasākumu (koncerti, festivāli u.c.). Vēl Pērnavu sauc pa "Mīlētāju tikšanās vietu".

Pērnavā ir viena no zaļākajām Igaunijas pilsētām – gandrīz ¼ pilsētas platības ir parki un dārzi. Daudzu starptautisku organizāciju dalībniece, sadraudzības līgumi ar 15 pilsētām dažādās valstīs (Latvijā tā ir Jelgava). Attīstīta arī videi draudzīga rūpniecība. 24% visu uzņēmumu nodarbojas ar ražošanu: te ražo koka, tekstila un ādas izstrādājumus, apavus, pārtiku u.c. Lielākie darba devēji ir Pērnavas slimnīca, Pērnavas lina rūpnīca un *Viisnurk*. Nozīmīga ir Pērnavas jūras osta. Pilsētu šķērso starptautiskas nozīmes šoseja *Via Baltica*.

**Pērnavas karogs:** zils ar baltu krustu.

**Pērnavas ģerbonis:** uz zila fona kreisajā augšējā stūrī sudrabains mākonis, no kura izstiepta sarkanā ģērbta roka ar zeltītu krustu tajā. Pa labi no krusta zeltīta atslēga.

Pērnavā dzīvojis un strādājis latviešu komponists **Alfrēds Kalniņš**, dzimis agronoms, lina selekcionārs un publicists **Pēteris Dreimanis**. 1902.g. pēc Rīgas arhitekta **A.Reinberga** projekta celtā vācu sieviešu ģimnāzijas ēka (tagad skola Nikolaja ielā 26), šīs skolas vingrošanas zāli projektējis ievērojamais rīdzinieks **V.Bokslavs**, viņš ir arī Pērnavas peldu iestādes projekta autors. Arī Elizabetes baznīcas projektēšana un būvēšana paveikta rīdzinieku rokām.

### Pērnavas vēsture

Pie Pērnavas upes grīvas atrasta vecākā zināmā apmetne Igaunijā – cilvēku uzturēšanās pēdas datējamas ar 9000-8500 gadiem p.m.ē. 1154.g. arābu ceļotājs Al-Idrisi savā pasaules atlantā iezīmēja Pērnavas upes ieteku.

Tagadējā pilsēta izveidojusies no divām apdzīvotām vietām, kas atradās upes pretējos krastos. 1234.g. labo krastu ieguva Sāres-Lēnes bīskapija. Par pilsētas dibināšanas gadu uzskata 1251.g., kad Saugas upes krastā bīskaps Henriks I iesvētīja katedrāli un pie tās nodibināja Doma skolu. Tolaik pilsētas nosaukums

bija *Perona*, vēlāk tā zināma kā Vecā Pērnavā. 1263.g. pilsētu iznīcināja lietuvieši, un bīskapa kapituls tika pārcelts uz Hāpsalu.

Pirmās ziņa par **Jauno Pērnavu** upes labajā krastā (ietilpa Livonijas ordeņa īpašumos) ir no 1265.g. sakarā ar ordeņa mestra Kondrata fon Manderna būvēto pili. 1318.g. Jaunā Pērnavā ieguva Rīgas pilsētas tiesības. 1318.g. tā iestājās Hanzas savienībā, drīz kļūdamā par vienu no 4 lielākajām Livonijas pilsētām. ~1330.g. pie kādreizējās katedrāles no jauna tika izveidota Vecā Pērnavā. 14.-15.gs. pilsēta piedzīvoja ekonomisku uzplaukumu, tajā laikā saglabājušās ziņas par pirātu uzbrukumu Pērnavai 1473.g. 1525.-1526.g. šurp atnāca Reformācija – pilsētas rāte pārņēma baznīcas īpašumus, neiztika arī bez svētbilžu grautiņiem.

1533.g. Jaunajā Pērnavā notika liels ugunsgrēks, dedzināšanā tika apvainots Vecās Pērnavas mācītājs, kā rezultātā atriebēji nodedzināja Veco Pērnavu.

Pateicoties izdevīgajam ģeogrāfiskajam stāvoklim, Livonijas karā Pērnavu tīkoja visi iekarotāji. Tā 1562.-1565.g. tā bija zviedru rokās, 1575.-1582.g. piederēja Krievijai, tad kādu brīdi Žečpospolitai. 1617.g. pilsētu ieņēma zviedri un līdz ar to karošana rimās.

Līdz 1696.g. pabeidza pilsētas vaļņu un bastionu nocietinājumu sistēmu. Īsi pirms tam pilsētas platība bija palielinājusies divarpus reižu.

Zviedru valdīšanas laikā Pērnavā komandanta pilī 1699.-1710.g. atradās no Tartu pārceltā **Academia Gustavo Catrolina** (šeit gan tās nosaukums bija *Academia Pernaviensis*). Turpat izveidoja arī pirmo pilsētas tipogrāfiju.

Krievijas impērijas laikā Pērnavā bija nocietināta pilsēta ar jūras tirdzniecības ostu, kas 18.-19.gs. mijā nozīmīguma ziņā sacentās ar Tallinas ostu.

Pērnavas kā **kūrortpilsētas** veidošanās sākās 1837.g., kad vairāki uzņēmēji nolēma pamestu krogu pārbūvēt par peldu iestādi. 1889.g. Peldu iestādi nopirka pilsētas valde un sāka mērķtiecīgi veidot Pērnavu par visas Krievijas mēroga **kūrortu**.

1857.g. nāca klajā pirmais regulāri iznākošais **laikraksts igauņu valodā "Perno Postimees"**.

1896.g. pirmā dzelzceļa līnija savienoja Pērnavu ar Valgu, koksne kļuva par galveno eksportpreci, kas gāja caur Pērnavas ostu.

1900.-1915.g. šeit darbojās lielākā Krievijas celulozes rūpnīca *Waldhof*.

1918.g. 23.februārī Igaunijas neatkarības deklarāciju pirmo reizi nolasīja no Endlas teātra balkona – 12 stundas ātrāk nekā Tallinā.

20.gs. sākumā Pērnavā strauji attīstījās kā kūrorts, izvērsās tāda kā sacensība ar otru slaveno Igaunijas kūrortu – Hāpsalu, kur arī tika piedāvāta ārstēšanā ar dūņām. 1926.g. Pērnavai piešķīra valsts nozīmes atpūtas un ārstniecības centra statusu. Trešo reizi šādā godā pilsēta nonāca 1965.g., tagad jau vissavienības mērogā.

Otrajā pasaules karā 1944.g. gaisa uzlidojumos visu pilsētas centru sagrāva, to būvēja no jauna jau komunistu vadībā 40.-50.gados. 1952.g. izveidoja Pērnavas apgabalu. 1958.g. Pērnavas zivju kombināts kļuva par lielāko Baltijā.

1958.g. PSRS apciemoja Indijas premjerministre Indira Gandi. Demonstrējot draudzību ar Indiju, Pērnavas pludmalē uzstādīja slidkalniņu ziloņa formā. Kopš tā laika zilonis ir viens no pilsētas simboliem.

1994.g. Pērnavas jahtu osta saņēma Eiropas zilo karogu – pirmā iestāde visā Austrumeiropā. 1996.g. atklāja Tartu universitātes Pērnavas koledžu.

2000.g. Pērnavu uzņēma Eiropas kūrortpilsētu savienībā (ESPA). Kopš 2001.g. pludmalē plīvo Eiropas Zilais karogs, kas liecina, ka kūrorts atbilst visām mūsdienu prasībām. 2001.g. pilsēta vērienīgi atzīmēja 750 gadu jubileju.

## PĒRNAVAS APSKATE

Pērnāvā ir vairāk nekā 60 vēsturiski nozīmīgas būves. Saglabājušās nocietinājumu paliekas – daļa vaļņu un bastionu, **Sarkanais tornis** no 15.gs. mūra un 17.gs. **Tallinas vārti**. Vecpilsētas dominante ir **gājēju iela Rūtli**.

Iebraucam pilsētā pa Rīgas šoseju (Ria mnt).

Aiz pagrieziena uz Sindī (59.ceļš) labajā pusē **Raekilas dzelzeļa stacija**.

Pērnavā ar Rīgas-Pleskavas dzelzeļa līniju tika savienota 1896.g. caur Mijzakjulu. Tiešajai satiksmei ar Tallinu 1928.g. atklāja šaursliežu dzelzeļa satiksmi.

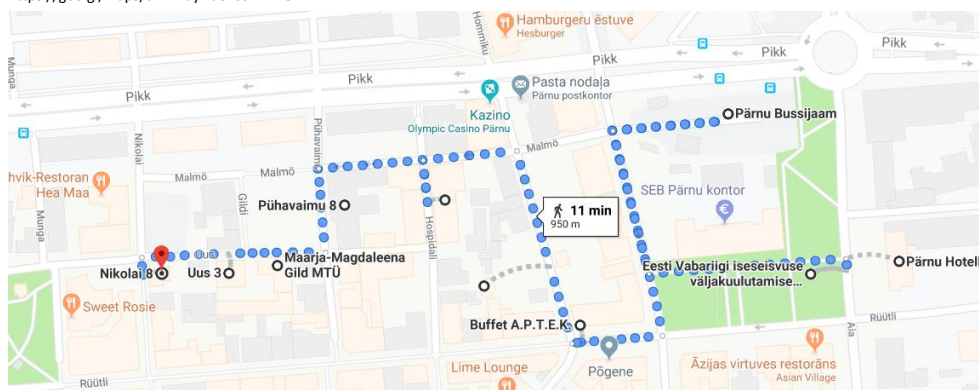
Aiz stacijas – Meža kapi.

Pa kreisi Raekilas Sporta klubs ar stadionu.

Iepirkšanās, maltīte, WC: **t/c "Kaubamajakas"** (Rimi 8-22).

## VECPILSĒTA

<https://goo.gl/maps/dhKMdyDueZ6sFKMY8>



Kājām ejams maršruts. Sākam pilsētas apskati no viesnīcas "Pärnu" (Rūtli 44). Tai blakus (Rūtli un Aia ielu stūrī):

### Endlas biedrības nama piemineklis

Atturīgais, pelēkas krāsas bronzas piemineklis Endlas dziesmu un spēļu biedrības ēkas kādreizējā atrašanās vietā uzstādīts 1989.g., tā autors ir skulptors M.Karmins.

Endlas dziesmu un spēļu biedrība tika nodibināta 1875.g. un bija viena no pirmajām Igaunijā šāda tipa biedrībām. 1911.g. būvētā (arh. A.Jungs un G.Hellats) jūgendstila ēka bija viena no skaistākajām celtnēm Igaunijā. Tieši

šeit 19.gs. otrajā pusē aizsākās igauņu dramaturģija un teātra māksla ar Lidijas Koidulas sarakstītajām 4 lugām no tautas dzīves, piemēram, "Brālēns no Sāremā". Tieši no teātra balkona 1918.g. 23.februārī advokāts H. Kūseris nolasīja "Igaunijas neatkarības manifestu" (12 stundas ātrāk nekā Tallinā ziņoja par neatkarīgas Igaunijas proklamēšanu!). Ēku sagrāva Otrajā pasaules karā un nav brīnums, ka pēc kara tā nebija atjaunojamo sarakstā.

>>>> Endlas biedrības nama piemineklis <<<<

Atrodas Rūtli laukumā, pie SEB bankas milzīgās ēkas:

## Igaunijas Republikas neatkarības pasludināšanas pieminas zīme

No granīta veidotā piemiņas zīme attēlo Endlas teātra balkonu tā sākotnējā lielumā. Uz balkona sienas esošais neatkarības manifesta teksts rakstīts gan vecajā, gan mūsdienā, gan neredzīgo punktu rakstā.

>>>> Igaunijas Republikas neatkarības pasludināšanas piemiņas zīme <<<<

Otrā pusē SEB bankas ēkai:

## Pērnavas autoosta (Pārnu bussijaam)

<https://visitparnu.com/lv/pernavas-autoosta/>

Pikk 13

Atvērta katru dienu no 6.30 līdz 21.00. Šajā laikā darbojas arī maksas WC (0,40 EUR). Tajā var iekļūt gan no uzgaidāmās zāles, gan perona.

Jaunā ēka atklāta 2018.g. Autoostas uzgaidāmajā zālē pasažieriem pieejami plastmasas krēsli un mīksti dīvāni, kuros ērti pavadīt arī ilgāku laiku. Šeit ir bezmaksas WIFI zona, uz galdiem un sienās pieejamas elektrības kontaktligzdas, kur var uzlādēt tālruni vai portatīvā datora bateriju. Autoostā atrodama arī lieliska ceļotāju bibliotēka, kurā var paņemt kādu grāmatu lasīšanai uzgaidāmajā zālē vai pa ceļam. Informāciju par Pērnavu un Pērnavas apriņķi var saņemt autoostā esošajā elektroniskajā informācijas stendā.

>>>> Pērnavas autoosta <<<<

## Šaursliežu sastāvs

Par godu Igaunijas pirmā šaursliežu dzelzceļa posma Pērnavā-Valga atklāšanas 110. gadadienai tika nolemts šo faktu atzīmēt, un tā 2006.g. vietā, kur kādreiz atradās pasažieru stacija uzstādīja 1911.g. Vācijā, firmā „O. & Koppel“ būvēto tvaika vilcienu un 1913.g. Sanktpēterburgā, Artura Koppela firmā ražoto platformas vagonu.

Dzelzceļš pilsētas centrā tika slēgts 1972.g., tagad dzelzceļa stacija atrodas Rīgas šosejas malā.

>>>> Šaursliežu sastāvs <<<<

Uz stūra pa labi [Rūtli 40] gaišā ēka ir **bijusī Augstākā meiteņu ģimnāzija** (1866). Mācību iestāde šeit pastāvēja līdz 1902.g., kad tai uzbūvēja jaunu

ēku, bet šeit 1904.g. sāka darboties banka, turklāt piebūvētajā ēkas daļā ierīkoja pilsētas aptieku (tā tur ir vēl joprojām). Padomju laikos šeit darbojās oficieru nams, mūsdienās – naktsklubs “Mirāža” un kazino.

Ielas pretējā pusē [Rūtli 45] slejas sarkana ķieģeļu māja ar gotisku mansardu noformējumu – **viesnīca un restorāns “Bristole”**. Tā būvēta divos lāgos – 19.gs. b. un 1904.g. Padomju laikā tajā atradās ēdnīca “Kalev” un kantora telpas.

Dodamies pa Rūtli ielu, tad griežam pa labi uz Hospidali, aiz ēkas Hospidali 10 redzams:

## Sarkanais tornis (*Punane torn*)

Homniku 11. Šis tornis ir vienīgais, kas palicis no viduslaiku Jaunās Pērnavas nocietinājumu sistēmas. Vecākā saglabājusies celtne pilsētā (14.gs.). Tas būvēts no laukakmeņiem, senāk tas gan no ārpuses, gan no iekšpuses bija klāts ar sarkanām ķieģeļiem. Līdz 1624.g. tornim bija četri stāvi (viens no tiem – cietuma vajadzībām kalpojušais 6 m augstais pagrabstāvs). No 18.gs. sākuma līdz 19.gs. beigām tornis bija cietums. 1780.g. cietumu paplašināja un torni pārbūvēja, kā rezultātā tagad ir tikai 3 stāvi. 1893.-1908.g. tornī atradās pilsētas arhīvs. Celtne restaurēta 1973.-1980.g., taču sākotnējā ķieģeļu apdare nav atjaunota. Tagad te mākslas galerija.

[>>> Sarkanais tornis <<<<](#)

## Seegi Maja (viesnīca St. Peterburg)

Hospidali 1. Ēka šeit bijusi jau 13.gs., taču tagadējo izskatu tā ieguvusi 1658.g., kad to sāka izmantot kā dziednīcu un nespējnieku namu. 1816.g. ēku nopirka tirgotājs Šmidts. Atrestaurētajā ēkā 1999.g. atvērta restorāns un viesnīca tālaika stilā. Vīrs ieejas durvīm **sivēna figūra**.

[>>> Seegi Maja <<<<](#)

Ejam pa kreisi pa Uus ielu līdz Pūhavaimu, tur griežam pa labi.

## Heno un Steinera nami

Pūhavaimu 8. 1674.g. būvēto rātskunga Steinera namu un 1670.g. celtā aptiekāra Heno māju pa daļām nopirka Hans Dītrihs Šmits 1877.g. un apvienoja vienā būvē, izbūvējot priekšā savienojosu fasādi (Tai bagātīga barokāla apdare: rusti, kolonnas, vazioni, apaļi un pusaploces logi, smalkas ornamentālas joslas.). Jau pirms tam (1841.g.) nams pārbūvēts klasicisma stilā. Šmits tajā ierīkoja universālveikalu. Tagad – **Pērnavas mākslas nams**.

[>>> Heno un Steinera nami <<<<](#)

## Marijas Magdalēnas ģilde

➤ <http://maariamagdaleenagild.ee/en/>

Uus 5, +372 5887 2790

Vieta, kur ar savām rokām var uzmeistarot kaut ko jauku. Piedāvā dažnedažādas nodarbes gan lielajiem, gan mazajiem. Laba Igaunijas lietišķā māksla un ar dvēseli radīti rokdarbi. Tieši šeit jūs varat iegādāties un pasūtīt Pērnavas atzītu meistarū darbus un savām acīm redzēt, kā tiek radīti šie darbi. Ģilde ir izveidojusies par profesionālu iemaņu apguves centru. Māja piedāvā labus apstākļus profesionālam radošajam darbam visu cauru gadu, kā arī bagātina gan Pērnavas pilsētas iedzīvotāju, gan arī viesu interešu izglītību un brīvā laika pavadīšanas iespējas.

Šeit pastāvīgi notiek dažādas darbnīcas un garāki apmācību kursi. Mēs piedāvājam jaunu pieredzi gan pieaugušajiem, gan bērniem. Pie mums darbojas meistara-zeļļa apmācības sistēma.

[>>> Marijas Magdalēnas ģilde <<<<](#)

## Bijusī Mazā ģilde

Uus 3. Līdz 1529.g. celtne piederēja Mazajai ģildei, kas to pārdeva bīskapijas vasalim J.fon Ungernam. 1536.g. māju muižniekam atsavināja un atdeva māģistrātam kā kompensāciju par 1533.g. ugunsgrēka milzīgajiem postījumiem (kurā tika vainots kāds no bīskapijas garīdzniekiem). Vēlāk ēku izmantoja dzīvošanai un arī kā labības noliktavu. 20.gs. 80.gados atrestaurēta.

[>>> Bijusī Mazā ģilde <<<<](#)

Uus un Nikolaji krustojumā:

## Pērnavas Pilsonu Māja

Nikolai 8. Te var iepazīties ar Pērnavas vēsturi un cilvēkiem – apskatīt izstādes par pašvaldību vēsturi, iepazīties ar Pērnavu saistītajām svarīgākajām vēsturiskajām personām, ekspozīcijām par Hanzas un sadraudzības pilsētām. Šajā mājā pilsētas vadītāji uzņēm godātus pilsētas viesus un delegācijas, tiek apspriesti sadarbības jautājumi un notiek svinīgas sanāksmes. Māja atrodas viduslaiku pilsētas teritorijā, tā ir būvēta no guļbūves baļķiem ar augstu divslīpju jumtu un ir vecākā Pērnavas māja un ir pārdzīvojusi gan ugunsgrēkus, gan karus.

[>>> Pērnavas Pilsonu Māja <<<<](#)

## Rātsnams

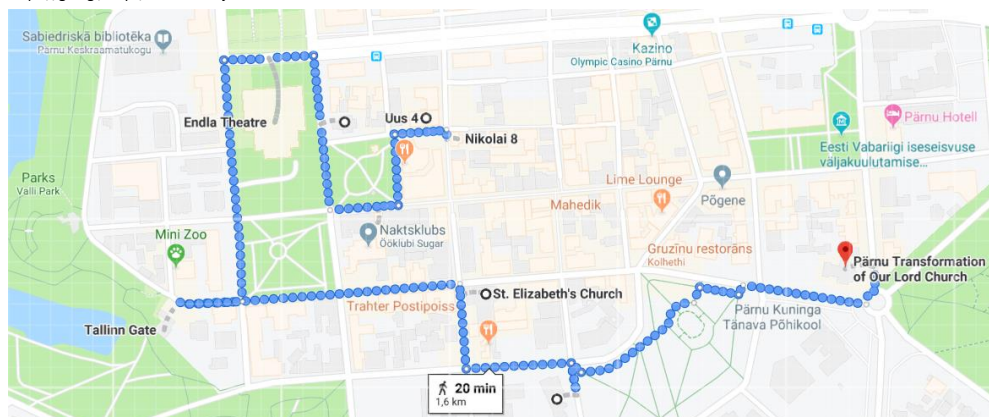
[Uus 4 / Nikolai 3]. 1797.g. būvētā tirgotāja Hārdera dzīvojamā ēka ieturēta nevainojamā klasicisma stilā. 1806.g. tajā Pērnavas apmeklējuma laikā nakšņojis cars Aleksandrs I. Pēc īpašnieka nāves 1819.g. ēku piemēroja pilsētas komandanta nama vajadzībām. No 1839.g. tiek izmantots kā jaunais Rātsnams. Jūgendstila piebūve (ar neobaroka un neogotikas elementiem) celta 1911.g., arhitekts V.Bokslavs. Tagad šeit TIC.

[>>> Rātsnams <<<<](#)



Pa Nikolai ielu ejam līdz Rütli ielai.

<https://goo.gl/maps/EisLXQt5HDjXUFx8>



**Dzīvojamā māja un noliktavas** [Rütli 21] Tirgotāja Morha māja celta 1861.g., 19.gs. pārbūvēta klasicisma stilā. Trīsstūra frontona piestiprināts **pakavs**, kas it kā Kārlim XII te nokritis Ziemeļu kara laikā.

### Piemineklis Johannam Valdemāram Jansenam (1819-1890).

Igauņu žurnālists un dzejnieks. Laikraksta Postimees dibinātājs. Viņš sarakstīja vārdus Igaunijas himnai *Mu isamaa, mu õnn ja rõõm*. Viens no pirmo Igaunu dziesmu svētku rīkotājiem 1869.g., viņam bija svarīga loma igauņu tautas atmodā. Dzejnieces Lidijas Koidulas tēvs.

Šķērsojam **Lastes parku**, tur Uus un Vee krustojumā:

## Sv.Katrīnas pareizticīgo baznīca

Vee 16. Būvēta Pērnavas garnizonam koka baznīcas vietā pēc Katrīnas II pavēles, kura 1764.g. cauri braucot apmeklēja Pērnavu. 1765.–1768.g. būvētā baznīca (arh. Pjotrs Jegorovs) ir visspilgtākā un bagātīgāk rotātā **barokālā** baznīca Igaunijā, kas ietekmēja pareizticīgo sakrālo arhitektūru visā Baltijā. Tai ir apaļš kupols un 4 tornīši, kas savieno centrālo daļu ar sandaļu.

[>>> Katrīnas pareizticīgo baznīca <<<<](#)

Akadēmijas laukumā **Teātris "Endla"** (1967, renovēts 2001, 608 vetas). Šim teātrim Pērnavā ir senas tradīcijas – karā sagrautā ēka atradās vecpilsētai pretējā pusē.

Turpat blakus **Minizoo**, Reptiļu māja pilna ar pitoniem un indīgām čūskām. Ir arī daži Nīlas krokodili. Akadeemia 1.

Skvērā Rütli ielas galā pie centrālā laukuma ir savdabīgs **piemineklis** rakstniekam un sabiedriskam darbiniekam **Augustam Jakobsonam** (1904-1963). Pieminekli atklāja 1973.g. viņam (skulptors J.Soans un arhitekts

U.Ivasks). Tas ir pelēks, milzīgs akmens, kurā gandrīz pie zemes rakstnieka portretisks cilnis. Savā dzīvē un daiļradē saistīts pie šīs zemes.

Pa Kuninga ielu nonākam līdz:

## Tallinas vārti (Tallinna värav)

1696.g. zviedri uzcēla ap pilsētu bastionus, nosaucot tos romiešu dievību vārdos: Venēra, Saturns, Jupiters, Mēness, Merkūrijs, Marss. Bastionos bija 3 galvenie vārti – Rīgas (otrā Kuninga ielas galā), Tallinas un Ūdensvārti. Tallinas vārti ir vienīgā visā Baltijā saglabājusies 17.gs. fortifikācijas celtne. Par projekta autoru nav viennozīmīgi skaidrs – tas varētu būt bijis P.fon Essens, bet varbūt arī Ēriks Dalbergs, kurš veidojis līdzīgus Karaliskos vārtus un bastionus arī Narvā un Rīgā.

Vārtu ejas abas puses grezno niša, divi doriski pilastrī, augsts segmentveida frontons. Vārtus slēdza 2 durvju rindas (vidējās nolaižamas no augšas). Pirms vārtiem pāri aizsardzības grāvim bija paceļams tilts. Līdz 1710.g. saucās par Karla Gustava (Karaliskajiem) vārtiem. 18.gs. vārti pārbūvēti.

Vārtu priekšā senatnē atradās tilts pār aizsarggrāvim un pa Ringi ielu pasta ceļš veda uz pārceltuvi pāri Pērnavas upei, tad tālāk cauri Vecajai Pērnavai uz Tallinu.

[>>> Tallinas vārti <<<<](#)

Igaunijas augstākā strūklaka, tālāk – jahtu osta, izgriežamais tilts.

Tālāk uz jūras pusi skatāmas **Aizsardzības vaļņa paliekas**. Valnis veidots 1670.-1710.g. 1970.g. uz Luna bastiona ierīkota **vasaras estrāde**.

No Tallinas vārtiem atgriežamies pa Kuninga ielu un ejam līdz Vee ielai, tur pa labi **Krogs "Postipois"** [Vee 12]. 1834.g. šeit pēc tipveida projekta tapa miesnieka bodīte. 1844.g. to pārbūvēja par pasta staciju, bet kopš 1978.g. te ir krogs ar izteiksmīgu interjeru.

Turpinām ceļu pa Kuninga ielu līdz Nikolai.

## Sv.Elizabetes baznīca (Eliisabeti kirik)

Nikolai 22. Izcilā sakrālā celtne ir baroka perioda šedevrs. Tā būvēta 1744.–1747.g. Rīgas būvmeistara I.G.Giterboka vadībā. Torņa smaili būvējis torņu būvmeistars pie Rīgas Sv.Pētera baznīcas J.H.Vilberns (Uz rietumu portāla ir skaitļi „1747”. Tanī gadā torņa smailē uzstādīja lodi un gaili.). Ņemot vērā, kā baznīcas būvēšanu finansēja ķeizariene Elizabete, tad arī tā nosaukta Sv.Elizabetes vārdā. Dievnamu iesvētīja 1750.g. 1893.g. pēc Rīgas būvmeistara R.Hauzermana projekta piebūvēts dienvidu spārns. Lai to paveiktu, nojauca vecu koka māju, kur tolaik atradās teātris “Kijn”.

Galvenā ir rietumu barokālā **fasāde**. Ar liekti lauztām līnijām, ko vainago stinģrs, bet arī barokāls tornis. Kokā grieztie neogotiskie **kancele un altāris** tapuši 1850.g., **altārglezna** “Augšāmcelšanās” gleznota Van der Kāna darbnīcā Roterdamā 1854.g. Baznīcā vienas no labākajām Igaunijā **ērgelēm**, kas 1929.g. būvējis Rīgas meistars H.Kolbe (2010.g. atjaunotas). Interesantas ir **lustras**, viena (17.gs.) – ērgļa veidā, otra (18.gs.) ar sievietes figūru.

[>>> Elizabetes baznīca <<<<](#)

**Dzīvojamā ēka Kuninga ielā 18** – baroka stila ēka celta 1697.g. 1985.- 1987.g. tā daļēji atjaunota. Tagad administrācijas ēka.

**Dzīvojamā ēka Kuninga ielā 24** – baroka stila tipiska tirgoņu māja, centrā apvalkdūmenis. 1694.g. noformēta tipiski Pērnavai – apmetuma krāsā, stūra rustika, logu apdares. Komplekss atrestaurēts tāds, kāds tas bija 18.gs.

**Dzīvojamā ēka Kuninga ielā 26** – dabīgā akmens ēka celta 1696.-1726.g. To nopirka tirgonis J.Jakke savam galvenajam kantorim. “J.Jakke un Co” Tirdzniecības namam. Šai tirdzniecības firmai piederēja pilsētā daudzi akmens nami un noliktavas.

Pūhavaimu ielā griežam pa labi un ejam vienu kvartālu līdz Lōuna ielai, krustojumā:

## Pulvera noliktava un vingrošanas zāle

[Pūhavaimu 19]. 1812.g. uz Jupitera bastiona būvēto pulvera noliktavu 1836.g. nodeva pilsētas vajadzībām un to sāka iznomāt kā noliktavu, vēlāk – alus bāru. Pēc tam, kad 1906.-1907.g. noliktavu pārvērsa par pilsētas arhīvu (turpat atradās arī arhivāra dzīvoklis) un virs tā pēc V.Bokslava projekta uzbūvēja vingrošanas zāli, iznāca viena no visromantiskākajām 20.gs. sākuma historisma celtnēm. Pagrabā ar velvētajiem griestiem joprojām saglabājušies vecie arhīva plaukti.

[>>> Pulvera noliktava un vingrošanas zāle <<<<](#)

**Brackmanni parks**, uzreiz aiz tā – **Koidulas parks** ar pieminekli.

## Lidijas Koidulas piemineklis

Pieminekli **Koidulas parkā** 1929.g. veidojis tēlnieks A.Adamsons (viņa pēdējais darbs). Bronzas statuja atlieta Itālijā, granīta bluķu postaments no Somijas.

**Lidija Koidula** (1843-1886) – ievērojama igauņu dzejniece, dramaturģe, sabiedriskā darbiniece un publiciste tautiskās atmodas laikmetā. Uzrakstījusi pirmo lugu igauņiski. Lidija Koidula – Lidijas tēvs bija izdevēja un laikraksta „Pernu Postimes” redaktors Jansens. (Koidula ir dzenieces pseidonīms, kas nozīmē – vakarblāzma). Strādājusi tēva laikrakstā. Tēva izdotā avīze 1857.g. veicināja Igaunijas nacionālo atmodu.

Koidulas **memoriālais muzejs** atrodas Janiseni 37.

[>>> L.Koidulas piemineklis <<<<](#)

No Koidulas parka jāiet pa Kuninga līdz aplim, tur:

## Pērnavas Apustuliskā pareizticīgo baznīca

Aia 5. *Eesti Apostliku Ūigeusu Pärnu Issandamuutmise kirik*. Tā kā 19.gs. pēdējās desmitgadēs notika masu ticības maiņa par labu pareizticīgajiem, 18.gs. būvētā Jekaterinas baznīca Pērnavas pareizticīgo draudzei kļuva pārāk maza. Tādejādi 1904.g. tika uzbūvēta vēsturiskā, vecā krievu stilā Pērnavas Apustuliskā



## Akvaparks Tervise Paradiis

➤ <http://www.terviseparadiis.ee/lv>

Tervise Paradiis (Veselības Paradīze) ir Igaunijā lielākais ūdens atrakciju parks! 11 000 m<sup>2</sup> platība, atrakcijas un burvīgais skats uz jūru gaidīs ciemos gan lielus, gan mazus ūdens cienītājus.

Atpūtniekiem piedāvā relaksāciju un piedzīvojumu meklētājiem - adrenalīnu. Jūs gaidīs baseini un burbuļvannas, līkumota kalnu upe un ūdenskritumi, somu saunas, tvaika pirtis, atspirdzinoši aukstā ūdens baseini un visu gadu atvērts ārējais baseins ar siltu ūdeni.

Vasaras mēnešos iekšpagalmā ir atvērta vasaras terase un kafejnīca. Aktīvu nodarbju nepietrūks ne bērniem, ne pieaugušajiem. No 11 metru augstumā esošas platformas sākas 3 slidkalniņi. No tiem divi garākie ir līdz pat 85 metrus gari.

Bērnus, kas jaunāki par 7 gadiem, gaidīs gaiši dzeltenais slidkalniņš, kas sākas no zemākas platformas, un mazuļu baseins. Bērni ar mazāku peldētprasmi drošības nolūkos var izmantot roku pludiņus.

[>>> Akvaparks Tervise Paradiis <<<<](#)

